

Anvisningar för mönstermålning

Anv Mönster

M 7747 - 104001

Beställs från
Försvarets bok- och blankettförråd
Fack, 172 20 SUNDBYBERG

Anvisningar för mönstermålning (Anv Mönster), 1979 års utgåva
(M7747-104001), fastställs.

Anvisningarna skall användas vid utbildning i mönstermålning
av fordon och materiel enligt arméorder 1978-10-23 Utr H 501:448.

På uppdrag av Chefen för armén

GÖSTA HÖKMARK

Chef för Arméstaben

Bertil Nelsson

Anvisningar för mönstermålning

1. Allmänt

Studier och försök har visat att mönstermålning av materiel ger en väsentligt högre skyddsnivå än nuvarande målning. Behovet av komplettering med nät minskas. Enligt arméorder 1978-10-23 Utr H 501:448 skall utbildning i mönstermålning ske.

Målsättningen är att fordonsförare m fl skall ges

- kunskap i mönstermålning av eget fordon samt
- någon kunskap om den materiel som skall lastas på eller dras bakom fordonet.

All materiel skall ha en egenmaskering i någon av de nivåer som anges nedan. Vintermaskering utförs först på särskild order.

- 1 mönstermålad eller mönstertryckt (de flesta objekt)
- 2 mörkgrön med matt yta (objekt med mindre yta än 1 m²)
- 3 mörkgrön med halvmatt yta (cyklar, motorcyklar m m).

2. Materiel, utrustning m m

2.1 Utbildningsobjekt: fordon, pjäser och övrig materiel med större yta än 1 m².

2.2 Fordon och materiel som inte får användas som utbildningsobjekt:

- bussar, skåpbilar, motorcyklar och cyklar,
- tält, kapell och presenningar,
- plogar, pulkor och skidor.

2.3 Vid målningen skall användas **matta** maskeringsfärger med beteckning enligt nedan:

Färgens kulör	Förrådsbenämning	Förrådsbeteckning
Mörkgrön 326 M	Täckfärg 4401/326 M	M0716-92326X ¹
Ljusgrön 322 M	Täckfärg 4401/322 M	M0716-92322X ¹
Brun 507 M	Täckfärg 4401/507 M	M0716-92507X ¹
Svart 093 M	Täckfärg 4401/093 M	M0716-92093X ¹
Vit 001 M	Täckfärg 689/001 M (avtvättbar med vatten)	M0716-89001X ¹

- För objekt av plast och/eller aluminium gäller särskilda av FMV utgivna målningbestämmelser – Yb normer.

¹ X = Förpackning

2.4 Mönster för målning finns i bifogade typexempel. För sådana objekt, som ej finns återgivna och som har andra mått än de avbildade, anpassas mönstret efter den förebild som till formen är mest överensstämmande.

I vissa fall kan delar av de avbildade mönstren utnyttjas och i andra fall kan vid behov ytorna i mönstret förstöras eller förminska proportionerligt med bibehållen färgfördelning.

Det är viktigt att mönster överensstämmer med typexemplen i hörnpunkter och att mönsterfigurerna fullföljs från en sida till en annan.

För kubiska objekt kan mönster 13 användas.

2.5 Målningen bör om möjligt genomföras utomhus vid lägst +^o5C. Tilläggs målning (vitt på bruna och ljusgröna ytor) kan ske till -^o15C. Vid målning i arbetslokal skall arbetarskyddsstyrelsens anvisningar iakttagas. Lokala föreskrifter för arbetets utförande i sådan arbetslokal skall, med hänsyn till lokalens volym och luftomsättning, utfärdas. Hälsovårdsassistenten inom resp milo anlitas i tveksamma fall för kontroll av halten lösningsmedel (lacknafta) i lokalen.

2.6 Prioritering av utbildningen.

1. Penselmålning av äldre olivgrönfärgad materiel i fyra färger och av nyansaffad mörkgrön materiel (ex tgbil 11) i tre färger.
2. Sprutmålning av materiel, helt eller delvis, ev kompletterat med penselmålning. Denna sprutmålning får **endast** ske av soldater som skall handha sprutmålningsutrustning i sin krigsbefattning (ex motorskötare med utbildning på tryckluftskärta 51).
3. Materiel med begränsad livslängd målas endast om utbildningsbehovet så kräver.

2.7 Exempel på tidsplan (2 man/fordon).

Dag 1 Fordonen rengörs och avfettas

Dag 2

08 00—08 30	Bakgrund, syfte m m
08 30—09 00	Täckning av golv, skyddstejning av objekt
09 00—10 00	Mönsterritning
10 00—11 30	Måla mörkgrön färg
11 30—13 00	Lunch (färgen torkar)
13 00—14 30	Måla svart färg (torktid 30 min, ev tejning)
14 30—16 00	Måla ljusgrön färg
16 00—17 00	Reservtid
17 00—18 00	Middag (färgen torkar)
18 00—19 00	Måla brun färg (ev tejning)
19 00—20 00	Avstädning. Reservtid.

3. Utförande

Maskeringsmålning (Yb 3181) ersätter ej någon del av dagens ytbehandling utan är enbart en målning avsedd att ge egenmaskering hos materielen.

För bibehållande av full maskeringseffekt krävs en periodisk rengöring (= vårdsystem 69).

På olivgröna objekt mönstermålas med de fyra färgerna mörkgrön, ljusgrön, svart och brun. På mörkgröna objekt mönstermålas med färgerna ljusgrön, svart och brun.

Arbetsföljd (exempel)

1. Rengör objektet väl.
2. Avfetta där så erfordras med lacknafta.
OBS! Färgen fäster ej på dåligt avfettade ytor. Lacknafta förmår ej avlägsna silikonfett, om sådant förekommer. Vid avfettning skall undvikas att fett sprids. Lätt slipning efter avfettning förordas och erfordras där silikonfett förekommit på ytor som skall målas.
3. Skyddstejpa antennfästen, kikare, riktmedel, smörjnipllar, märksiffror, skyltar, reflexer och dylikt.
4. Lägg ut skyddspapper på golvet om målning sker inomhus.
5. Rita av mönstret från förebilden med krita på objektet. Rita tunna linjer. Utgå från referenspunkter på objektet, t ex dörrar, fönster, gångjärn, handtag.

Markera färgfältens blivande kulörer med

M – för mörkgrön

L – för ljusgrön

S – för svart och

B – för brun.

Vid mönstermålning av redan mörkgrönt objekt behöver M inte markeras.

①

②

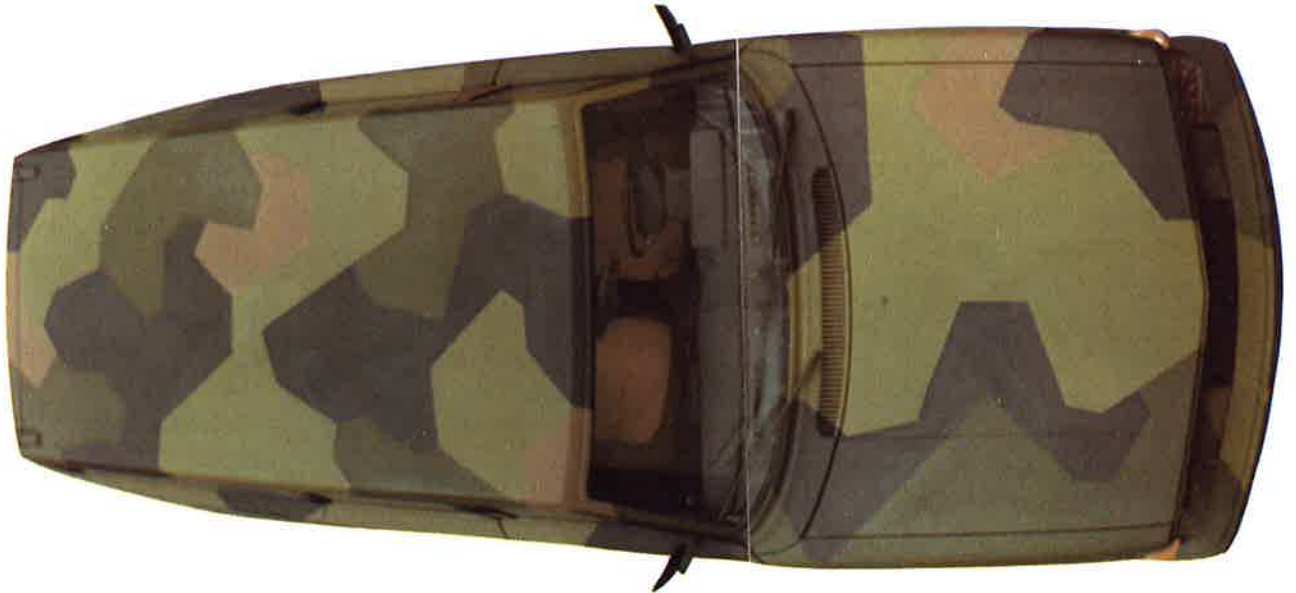
6. Rör upp färgen väl. Förekommer skinn skall detta avlägsnas innan färgen rörs upp. Om färgen är geléartad (tixotrop) skall den icke röras om. Öppna ej flera färgburkar än som omedelbart skall användas.
7. Penseln bör vara 50–60 mm bred och 8–10 mm tjock. För vissa svåråtkomliga ställen används lämpligen elementpensel. Undvik att måla över ytor som icke känns torra. Övermålas en icke helt torr yta blir färgen blank.

- 1 8. Måla först alla M-markerade färgfält med mörkgrön färg (gäller ej redan mörkgrö-
2 na objekt). Måla över kritstrecket så att detta täcks av den mörkgröna färgen.
9. Måla därefter alla S-markerade fält med svart färg. Raka gränslinjer får man lättast
om penseln används med långsidan. Vid svårigheter att måla rakt kan man även
använda tejp. Tejpning kan ske efter ca 30 min torktid vid rumstemperatur för den
mörkgröna färgen. Gränslinjerna mot L och B målas på fri hand.
Då tejp används vid målning avlägsnas denna så snart resp färg hunnit "sätta sig",
vilket vid rumstemperatur rör sig om 10–15 min.
- 3 10. Måla nu alla L-markerade ytor med den ljusgröna färgen. Om målningen icke sker
på fri hand, tejpas gränslinjerna mellan blivande ljusgröna ytor och tidigare målade
4 mörkgröna och svarta. Tejpningen sker på mörkgröna respektive svarta ytor. Mot
5 B-markerade ytor målas på fri hand.
11. Sist målas de B-markerade ytorna med brun färg. Om tejpning erfordras måste
gränslinjerna för hela den B-markerade ytan tejpas mot de tre övriga färgerna.
12. Så snart objektet färdigmålats och den sist målade bruna färgen hunnit torka ca 30
min avlägsnas all skyddstejpning.
13. Överbliven färg sparas, penslar görs rena i lacknafta. Använda torkdukar (trasor)
och avlägsnad tejp stoppas i plåtkärl eller plåtcontainer.

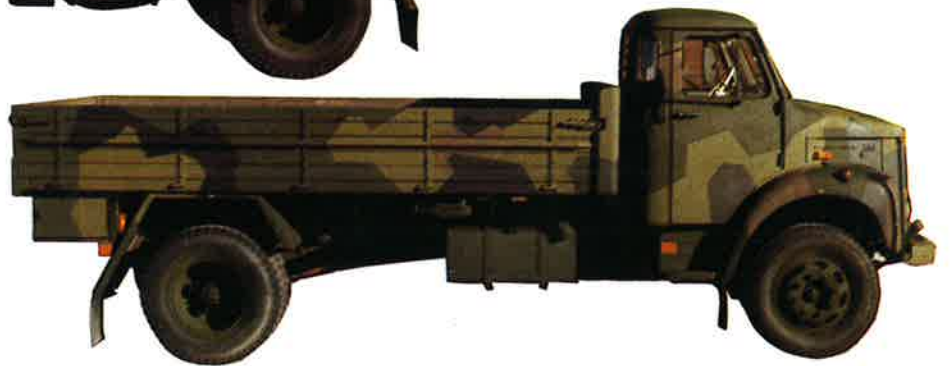
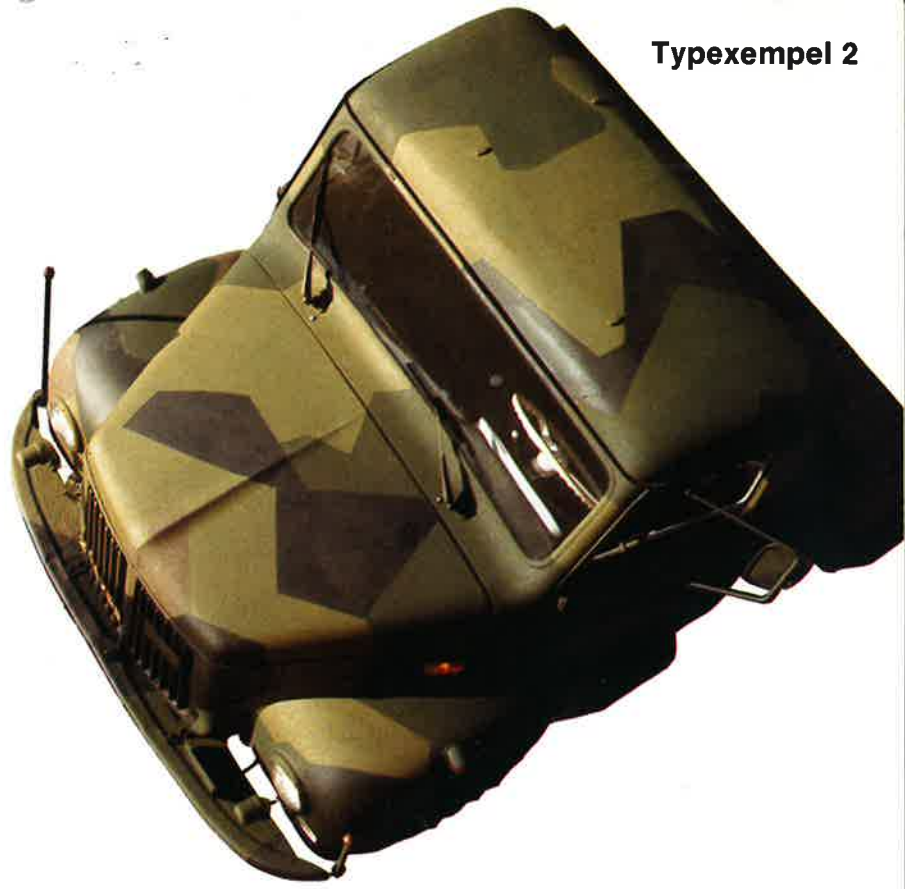
**OBS! Lämna aldrig torkdukar, trasor eller tejp, som varit i kontakt med färg,
på golvet eller i annat kärl än plåtkärl med lock. BRANDRISK föreligger.**

14. Färgerna känns torra efter mycket kort tid (ca 30 min) och objektet kan flyttas om
det hanteras varsamt.
Fullständigt torra och slitstarka blir färgerna först efter ca en vecka beroende på
temperaturen under torkskedet.

Personbil

Lastbil

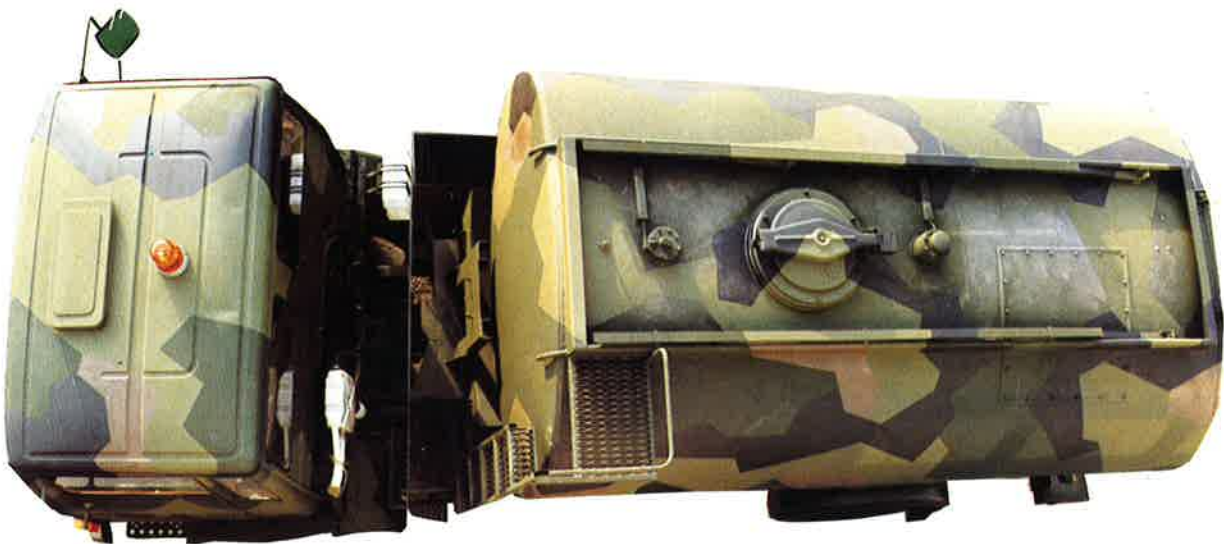

Lastbil med hytt

Tankbil

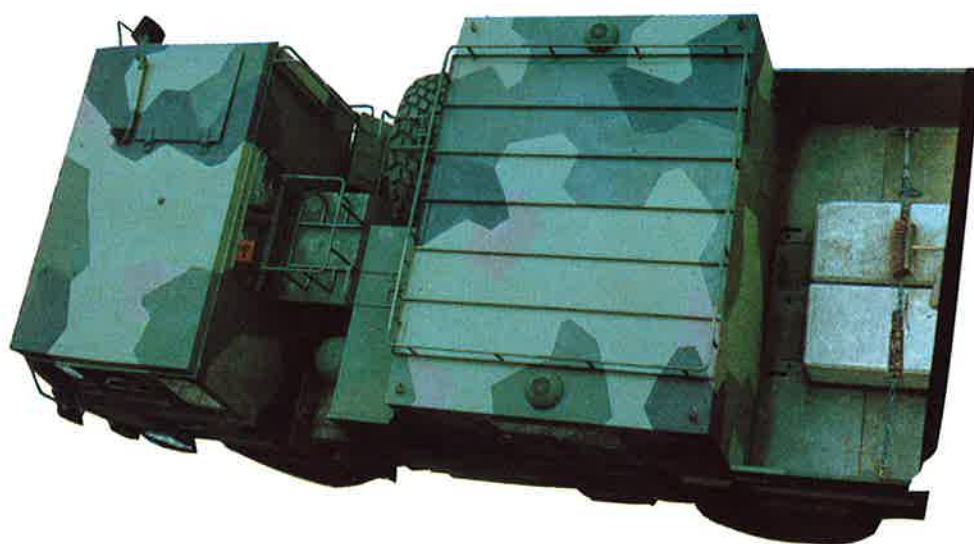
Terrängbil 11

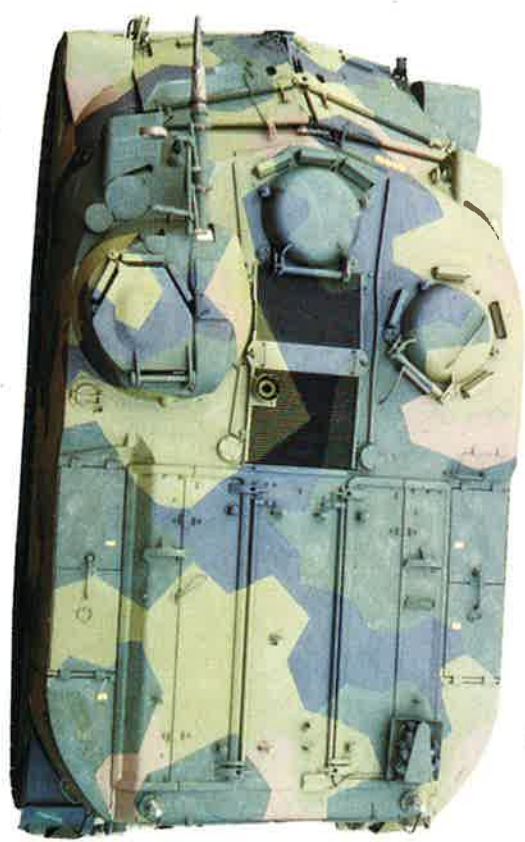
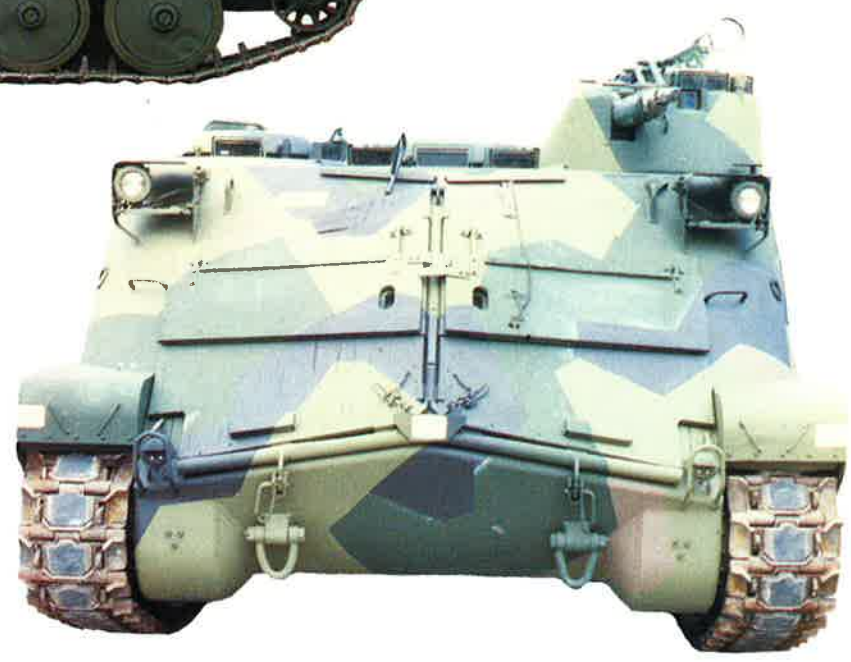
Terrängbil 13

Terrängbil 40

Pansarbandvagn 302

Bandvagn 202

Typexempel 9

190399

andvagn 206

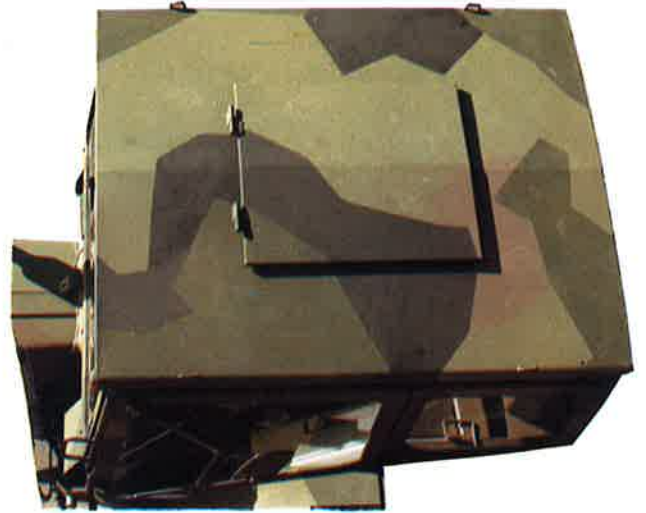
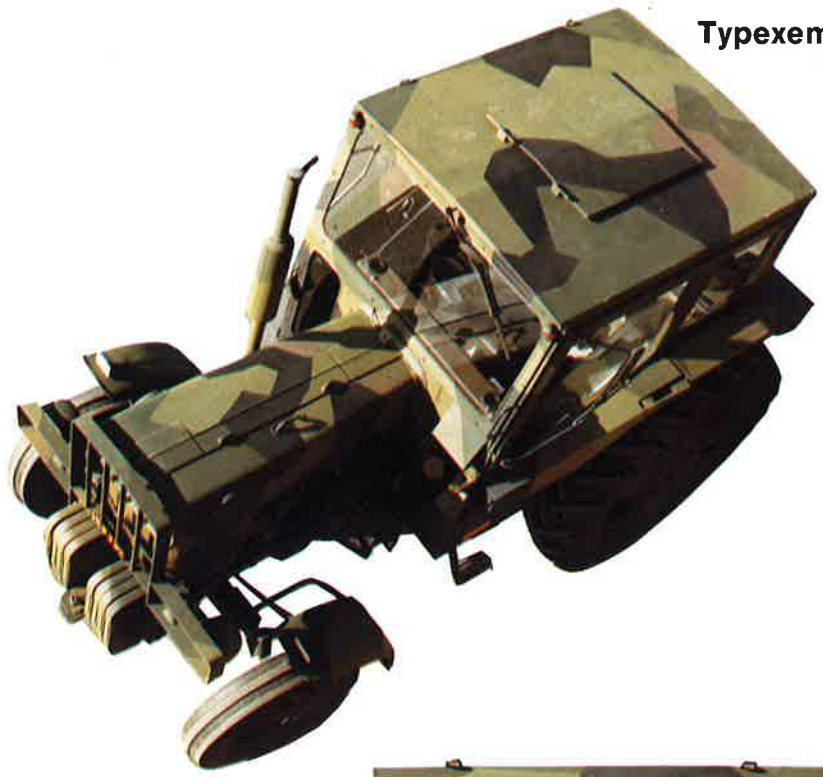

r
g

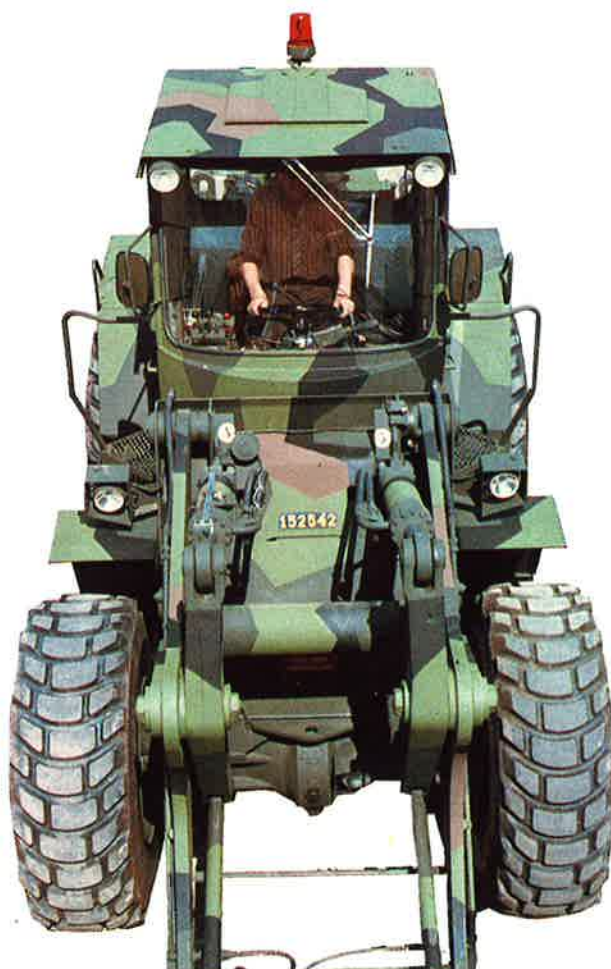
n

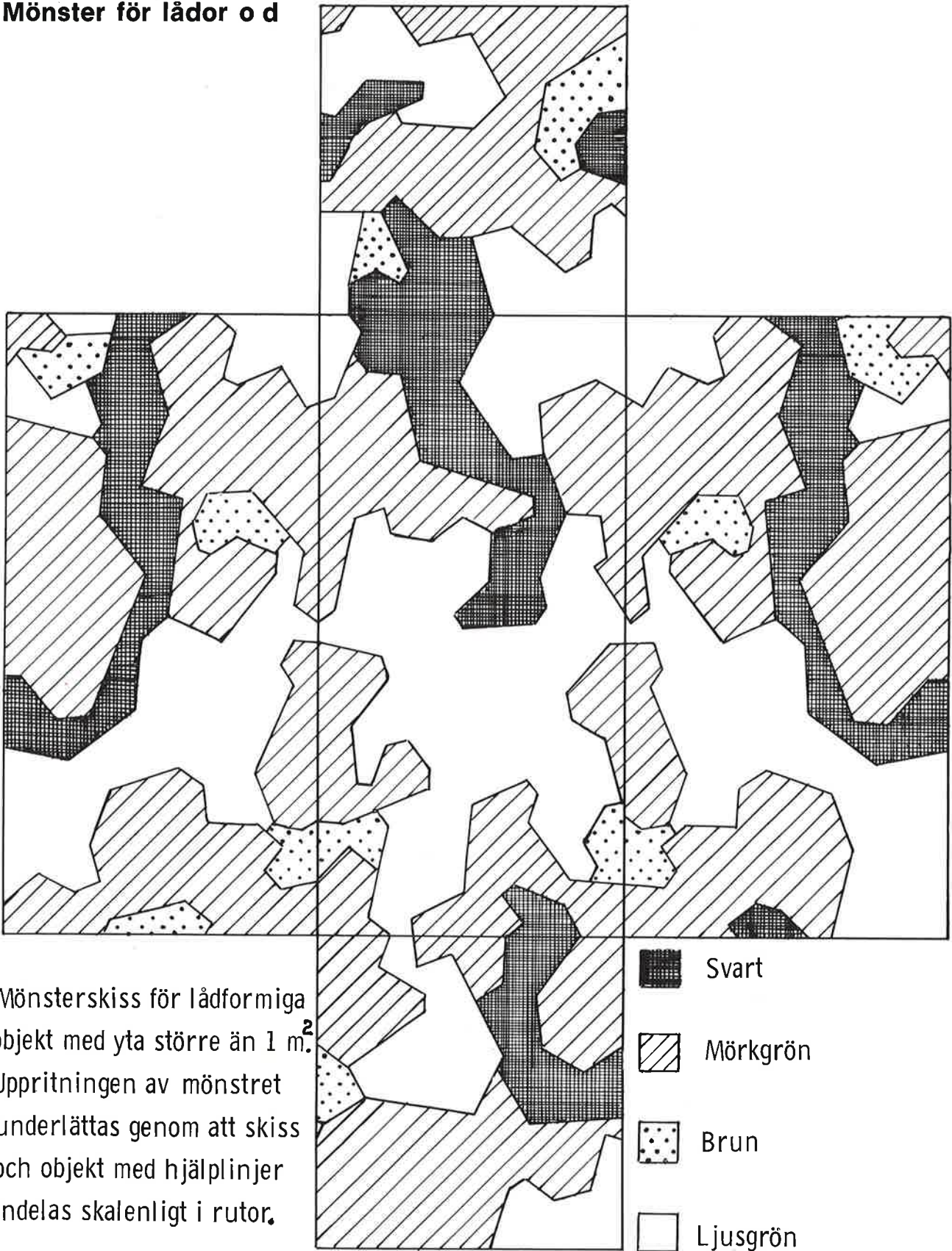
Hjultraktor

Hjullastare

Mönster för lådor o d

Mönsterskiss för lådformiga objekt med yta större än 1 m². Uppritningen av mönstret underlättas genom att skiss och objekt med hjälplinjer indelas skalenligt i rutor.

- Svart
- Mörkgrön
- Brun
- Ljusgrön